

BREDASCHE

COURANT.

Staats-, Letterkundig-,

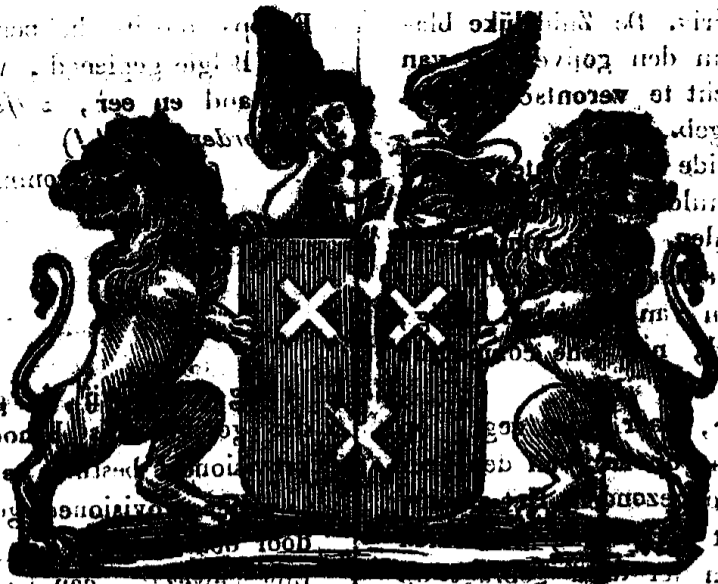
en Wetenschappelijk

Nieuws-

Blad.

Donderdag

den 4 November.

DE ERDE AND EN.

Breda, den 3den November.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, herinneren, bij deze alle Logementhouders, Herbergiers, en in het algemeen elk en een ieder bij wien iemand is gehuisvest of in het vervolg moogt huisvesten, die niet binnen deze stad zins veld woonplaats heeft, dat zij gehouden zijn hiervan terstond en uitsluitend binnen ses uren na de aankomst kennis te geven aan den Kommissaris van Politie, aan wien de vreemdelingen zelve zich ook binnen dien tijd zullen moeten vertoonen, om eene Veiligheidskaart te verkrijgen, en dat de nalatigen volgens koninklijk besluit van den 9den October 1830, (Staatsblad No. 66) zullen worden gestraft met eene geldboete van ten minste tien en ten hoogste honderd guldens, of met eene gevangenis van ten minste een en ten langste veertien dagen, of met boete en gevangenis te zamen.

BREDA, den 1 November 1830.

DE ROY Vt.
Ter Ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUKE'S.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze ter kennis der ingezetenen, dat zoo oogenblikkelijk bij hun is ontvangen eene missive van den W. E. G. Heer Generaal Majoor, Opper-Kommandant dezer vesting, van heden, den 2den November 1830 No. 69 van den volgende inhoud:

Breda, den 2den November 1830.

Ik heb de eer UEdel Achtbare bij deze kennis te geven, dat ik op grond van art. 1 van 's konings besluit in date 23 September 11. No. 48, en ten gevolge der daartoe bekomene last van het departement van Oorlog, ter voldoening aan Zijner Majesteits verlangen, de vesting Breda, van en met heden avond ten vijf ure verklaart te zijn in staat van beleg.

De omstandigheden welke deze beschikking noodig maken, zijn aangeduid in artikel 53 van het decreet van den 24 December 1811 en zal betrekkelijk de Politie worden nagekomen; het 4de hoofdstuk van opgemeld decreet, met uitzondering echter dat de geheele politie door mij zelve zal worden bestuurd. Ik verzoek UEdel Achtbare derhalve deze beschikking, bij openbare afkondiging, aan de inwoners van Breda bekend te maken, en de om deze vesting liggende Gemeente-Besturen hiervan te informeren, met de verzekering, dat deze maatregel voornamelijk oprigtelijk alhier aan- en doorkomende vreemdelingen, voor de rust en veiligheid der inwoners van Breda worden noodzakelijk geacht, ik echter alle die vrijheden aan de in- en omwoners dezer vesting zal toestaan, welke in de tegenwoordige omstandigheden van mij zullen afhankelijk, met in-formatie tevens dat de buitenlieden op de gewone tijden met levensmiddelen enz. op de markt kunnen komen enz.

De Generaal Majoor
(getoekend) **WILDEMAN.**

Wordende een iegelijk aangemaand zich bij voortdoring rustig en vreedzaam te gedragen en alzoo trachten voor te komen, dat de in zoodanige staat van zaken, anderszins onvermydelijke maatregelen van verdere toepassing moeten gemaakt en ten uitvoer gelegd worden.

Breda, den 2 November 1830.

DE ROY Vt.
Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUKE'S.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze ten gevolge daartoe ontvangen missive van den Heer Kolonel Kommandant dezer vesting, ter kennis van een iegelijk, dat van morgen avond te beginnen, voortaan tot nader opzeggens, de stads poorten finaal zullen worden gesloten ten vijf ure, en dus door deze maatregel het stellen op klinket zal komen te vervallen; almede dat van en met dien dag, de poorten eerst des eehdends ten acht ure zullen worden geopend.

Breda, den 2 November 1830.

DE ROY Vt.
Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUKE'S.

Bij besluit van Zijne Majesteit van den 30sten October is aan den Burgemeester van Breda, op zijn daartoe gedaan verzoek en onder dat de koning, kennis aan het Rijk bewezen diensten, eervol ontslag verleend uit de betrekking van gouverneur der provincie Antwerpen.

Bij Koninklijk besluit van den 1sten dezer, worde de wijze geregeld, waarop in de plaatsen, waarheen de dienstplichtigen van den eersten ban der rustende schutterij zullen worden gedirigeerd, terwijl, bij besluit van dezelfde dagteekening, postelijke officieren bij de dienstdoende schutterijen in de provincien Gelderland en Utrecht benoemd worden.

Wij hebben, in ons laatstvorig nummer, het geboeid doorvoeren door deze stad gemeld van den schermmeester Delchambre. Wij vinden, in de Staatscourant van heden, desaangaande de navolgende inlichting:

Tot aanvulling van dit bericht uit de Bredasche courant, kunnen wij uit zekere bronnen melden, dat de bedoelde schermmeester den 30sten oktober in de legerplaatsen der jagers tussen Uvenhout en de Capucynen gevat is, op een oogenblik, dat hij daar, wegens de sterkte en plaatsing onzer voorposten, berigten trachtte in te winnen. De antwoorden, door hem bij de gedane ondervragingen gegeven, en andere omstandigheden, versterken het vermoeden, dat hij trouweloos genoeg was, om zich als verspieder door de opstandelingen te doen gebruiken, en men heeft zich dus niet zonder reden van zijn persoon verzekerd.

Men heeft tevens vernomen, dat de Congres over de Nederlandsche uitrigeligheden, op den 1sten november, te Londen en' aanvang zou genomen hebben.

Z. K. M. de prins van Oranje is, gisteren morgen omstreeks acht ure, uit 's Gravenhage, naar Rotterdam vertrokken, om, van die stad, per stoomboot, naar Engeland over te steken.

Eergisteren morgen zijn nog ruim 220 schutters, behoorende tot het veldbatalion, mitsgaders een 25tal jagers, van 's Gravenhage, naar deze stad gemarcheerd. Zoo wel onder de schutters, waar onder zich vele vrijwilligers bevinden, als onder de jagers, zijn onderscheiden jongelingen van den aanzienlijken stand. De meeste jagers behooren tot de Zierikzeesche vrijwilligers.

Onder de menigvuldige bijzonderheden wegens het te Antwerpen voorgevallene hebben wij nog niet gemeld, dat het door de muiters aangevallen fregat de *Comeet* was, op welken bodem door het eerste vuur der muitelingen drie doodden en tien gekwetsten gevallen zijn. De luitenant der 2de klasse *Justus Klinkhamer* is, 24 uren na zijne bekomen wonden, den heidendood gestorven. De luitenant *L. G. Maas* is onder de gekwetsten. Wij weten niet of laatstgemelde zwaar gewond is. Onze zee-lieden hebben zich bloedig over dezen onverhoedschen aanval gewroken; honderden van muitelingen hebben, door de volle lagen van boord, in het stof moeten bijten. Op het schip kon men het gekerm der gekwetsten aan wal hooren. Een paar garnalen-schuitjes, waarin zich eenige muitelingen gepropt hadden, niet voornemen, om het fregat te enteren, werden oogenblikkelijk in den grond geschooten.

Uit Zwolle wordt gemeld, dat de mobile dienstdoende schutterij der provincie Overijssel, op last van het departement van Oorlog, op Breda zal gerigt worden, om aldaar tot nader order garnizoen te houden. Het beschikbaar gedeelte der schutterij te Deventer zou dadelijk vertrekken, en weldra door die van Kampen, Steenwijk en Zwolle gevolgd worden. De van hier uit gemarcheerde 2de afdeling infanterie, was te Zwolle aangekomen.

Het proces van don *Jaan van Halen* wordt ijverig voortge-

zet. Daar schijnt weinig hoop voor hem overig. De Zuidelijke bladen maken eenen brief van zijne vrouw aan den gouverneur van Henegouwen publick, waarin hij zich tracht te verontschuldigen. Deze brief is geteekend *M. C. van Halen* geb.

De *Courrier des Pays-Bas* barst in luide klachten over het comité van oorlog te Brussel uit; hij beschuldigt de uitgetrokken vrijwilligers gebrek te laten lijden. „Het comité van oorlog,” zegt opgenoemd blad, „bestaat sedert eenige maanden, en houdt zich omphoudelijk met het benoemen van officieren bezig; maar nog er is geen regiment geformeerd, niet eene compagnie in staat, om te veld te trekken.”

— De Luitenant-Kolonel *Gaillard*, welke, naar men zegt, op het Leuvense volk heeft doen schieten, is op last van den heer *de Neef*, te Mechelen gevat en naar Leuven opgezonden. Het graven van laatstgemelde stad, van diens aankomst af, heeft zich van zijn' persoon meester gemaakt en hem ter doot gebracht op zulk eene wreedaardige wijze en onder zulke martelingen, dat onze pen weigert, die te melden.

— Voor Antwerpen zijn, zondag 11., twee stoomboten aangekomen, eene van Amsterdam en de andere van Keulen, en deze houden eene geregelde gemeenschap tusschen de vloot en de citadel. Alles was daar overigens op dat oogenblik rustig, men wachtte reikhalzend naar antwoord uit 's Hage. Bij eene aldaar afgekondigde dagerder werden maatregelen daargesteld tegen het onophoudelijk toevloeyen naar de stad van zoogenoemde vrijwilligers.

— Aan onze voorposten is niets voorgevallen; de kantonnementen onzer troepen blijven steeds dezelfde.

— De vesting 's Hertogenbosch is gisteren in staat van beleg gesteld. Hoezeer het een algemeene maatregel is, zoekt men de oorzaak daarvan in eenig misverstand, die er ontaant is over het betrekken der wachten, tusschen de Amsterdamsche schutterij, en eenige weinige burgers en bosche schutters uit den geringen stand. Die zaak is echter van weinig beduidenis geweest. De Amsterdamsche schutters zullen van daar geconserneerd worden in het hotel, dat voor den aanstaanden bisschop bestemd was, een zeer ruim lichtig en gezond gebouw. Men is in den Besch. nog 4 compagnien Vriezen en nog meer Amsterdamsche schutterij wachtende.

— Van eene zeer achtenswaardige zijde hebben wij eenige bijzonderheden vernomen uit het Kasteel van Antwerpen, (van zeer late dagteekening; men was er steeds in de volkomendste gerustheid en op alles voorbereid. De generaal *Chassé*, in de laatste dagen weder veel beter geworden, bleef zich zelve steeds gelijk: hij was onvermoeid in het behandelen en regelen van alle gewichtige aangelegenheden en wachtte slechts het antwoord uit 's Hage af, om zich, dienovereenkomstig stiptelijk te gedragen. In een' brief, zaterdag 11., door Z. Exc. uit het kasteel geschreven, drukt hij zich dus uit: *Nous sommes armés jusqu'aux dents; s'ils osent nous attaquer ils trouveront une défense terrible* (dat is: wij zijn op eene geduchte wijs gewapend; wanneer zij ons durven aanvallen, zullen zij eene verschrikkelijke verdediging vinden). Waar het lot onzer bolwerken nog in zulke handen is, hebben wij geen gevaar te vreezen!

— Als een staaltje van de wijze, hoe de Belgische benden de gebeurtenissen doen voorkomen, en het ijselijkst verraad, dat immer aan getrouwe en dappere troepen gepleegd is, moed durven ontkennen, dient het volgende stuk, hetwelk onze lezers gelieven te vergelijken met het getrouw verslag van den braven *Chassé*, hetgeen in een bijvoegsel op de Bredasche Courant van gisteren is geplaatst geweest, alsmede met andere publick gemaakte en met de waarheid overeenkomstige daadzaken, die door ons en anderen zijn medegedeeld geworden; welk stuk wij overnemen uit een *Journal d'Anvers* van Zondag, den 31sten October, hetgeen luidt als volgt:

De heeren *Felix Chazal*, van den kant van het provisioneel gouvernement, en *Charles Dybois*, van wege de stad Antwerpen, zijn belast met het aanknoopen der onderhandelingen, welke de generaal-kommandant der citadel vraagt. De ondergeteekenden hopen, dat de voorbeeldloze wreedheden, waarvan zij dezen nacht getuigen geweest zijn, wat er ook gebeuren moge, niet zullen vernieuwd worden. Alle gevoel van menselijkheid en van rechtvaardigheid kan zoo verre uit het hart van den chef en van hen, die hem gehoorzamen, niet geweken zijn. Overigens, zullen, noch het provisioneel gouvernement, noch het Belgische volk, voor het vooruitzicht op een groot, doch slechts plaatselijk onheil terugdeinzen. Représailles zullen hun gemakkelijk vallen en zullen des te vreeseliker zijn, daar de ongehoorde wreedheden, welke

Europa moeite hebben zal te gelooven, tegen eene edele stad België gepleegd, door geen, in de oogen van ieder man van stand en eer, zelfs schoonschijnend gewandtel geprooceerd worden.

De commissaris van het provisioneel gouvernement te Brussel:

De gouverneur der provincie Antwerpen, *F. DE ROBLANO*, De generaal, kommandant der Belgische troepen, *NIJPERG*.

De heer *Niellon*, gezegd *de Niellon*, het volgende provisioneel bestuur te Brussel:

„De heer *Niellon* is tot brigade-generaal benoemd. Onze lezers gelieven nu te weten, dat deze heer *Niellon*, door zoo vele diensten aan de omwenteling bewezen hebbende man; deze van zoo vele militaire bekwaamheden voorzien held; die aan de zaak der vrijheid zoo verkleefde brigade-generaal, onlangs niets meer of minder geweest is dan directeur of kommandant eener zekerlijk zeer verdienstelijke troep kinderkommandanten te Brussel.

Aan de Commissie, die van wege de stad Antwerpen naar den Haag is gegaan, met verzoek aan Z. M., dat het bombardement der stad niet meer zou hervat worden, heeft de Koning ten antwoord gegeven, dat Hij sinds jaren den Generaal *Chassé* genoegzaam kende en dezér dagen op nieuw de bewijzen zijner trouw had ondervonden om aan hem geheel over te laten hoe zich in deze te gedragen.

(Zie het in de zitting van de Tweede Kamer van den 21sten November ingekomen ontwerp van wet, waarvan de mededeeling door ons betoofd is, in een bijvoegsel tot deze courant.)

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den 21sten November, in welke de ministers van justitie en die van binnenlandsche zaken tegenwoordig waren, hebben de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot betageling en bestraffing van woelingen plaats gehad.

De heer *Luzac* is de eerste spreker. Hij is van gevoelen dat de omstandigheden waarin zich de Staat bevindt, de onderhavige wet noodzakelijk maken en dat dezelve aan de behoefte van het oogenblik voldoet. Nogtans moet hij nog aandringen op eene door hem gemaakte bedenking, dat de straf van *tentoonstelling* op de wet omschreven misdaden niet behoorde te worden toegepast; dit komt hem minder gepast voor en kan aanleiding geven, of dat de misdadiger door de algemeene populatie als een martelaar wordt beschouwd en men peginen in het werk zal stellen, om hem van die straf te ontslaan; of dat hij aan de volkswoede zal worden blootgesteld en daardoor een zwaarder straf zal ondergaan, dan hem is opgelegd. De redenen welke men den spreker ten voordeele van die straf heeft bijgebracht, komen hem niet voldoende voor. Ook oordeelt hij in art. 2 het woord *geschreven* te onbepaald; het scherpvoorschende openbaar ministerie zou daaronder ook kunnen opnemen een onderlinge vertrouwelijke briefwisseling. In weerwil dezzer aanmerkingen, wacht hij de verdere beraadslagingen af om zijne stem te regelen.

Men kan, zegt de redenaar, nu men voor altoos van België is afgescheiden, weder op de Nederlandsche regters en regtbanken vertrouwen stellen. Zij zullen in de toepassing dezer wet zelfstandigheid aan gematigdheid paren, en men mag met grond hopen dat zoodra de toestand van den Staat zulke toelaat, deze gelegheids- en omstandigheds-wet zal worden ingetrokken.

De heer *Op den Hooff* erkent de noodzakelijkheid van de wet, dat in de nieuwe redactie derzelfde vele verbeteringen gemaakt zijn, alsmede dat er vele onbepaaldheid van de eerste redactie is weggenomen, ofschoon men de slotbepaling van art. 2 eenigzins onbedenkelijk kon verlangen. Indien men echter de tegenwoordige redactie behouden zoude, konden eenigen bepalingen derzelfde in de toepassing tot aanmerkingen aanleiding geven; en men zou de misdaden als crimineel kunnen beschouwen terwijl zij mogelijk slechts correctieel waren. Ook geeft hij zijn verlangen te kennen dat het

koninklijk besluit van 10 October, het welk enige voorloopige straf-
bepalingen tegen woelingen in hield zoud worden ingetrokken; Z. M. kan
dit een eentijdig besluit nemen. Ook de wederinroeping van de
wet van 1815, acht hij even zoo als het daarstellen der laatste
straf, zonder hooger beroep, niet boven bedenking verheven; doch
wanneer hij, aan den anderen kant, ook in aanmerking neemt dat
de herenging dezer misdrijven spoed vereischt, alsmede dat dezelve
door Nederlandsche regters zal plaats hebben, die hier aangeklaag-
den, wier misdaden niet genoeg bewezen is, wij spreken, dan om-
schuldigen te straffen, zoo zal hij voor het ontwerp stemmen.

De heer *Donker-Curtius*, ofschoon in aanmerking de gemaakte
bedenkingen deegende, voelt zich genoopt, voor het ontwerp te
stemmen, vertrouwend op de aanschrijvingen welke van de zijde
van het ministerie van justitie zullen worden gedaan, tot het te-
gengaan van eene ondoelmatige toepassing der wet.

De heer *Junius van Hemert* vindt deze wet hoogst noodzake-
lijk, vooral bij den naderenden winter, daar het land met oproe-
rige benden bedreigd wordt, die niets te verliezen hebben en de
vermetelheid tot het uiterste drijven, en met verleiding of ge-
weld de bewoners van getrouw gebleven gewesten zoeken tot zich te
trekken. Daar hulp van buiten voor het minst onzeker toeschijnt,
behoort de nationale morele kracht te toonen, waartoe een
zelfstandig, onafhankelijk en verlicht bestuur veel zal medewerken;
dat het openbaar crediet zal weten op te beuren, daar waar het
geleekocht is, enz. Men moet toonen dat het ons nog aan geene
veerkracht ontbreekt; dat ieder aan de vrijwillige wapening deel
wil nemen; dat de hulpbronnen tot redding nog niet zijn opge-
droogd, enz. Ook verlangt de spreker dat alle dienstplichtigen der
Nationale Militie, ook die welke hooge nommers getrokken hebben,
behooren te worden opgeroepen; deze manschappen kunnen dade-
lijk opkomen, tot aanvulling der Nederlandsche legermacht, andere
hulpbronnen, wil ik, zegt de spreker, niet aanwijzen, daar het
gouvernement die zeker wel beter zullen bekend zijn dan aan ons;
wanneer die in tijds en doelmattig aangewend worden, kunnen zij
veel strekken om onze nationale onafhankelijkheid te handhaven en
onder eerbiedige opziening van de Goddelijke Voorzienigheid, tot
bereiking van dat hooge doeleinde dienen. Wat de tegenwoordige
wet aangaat, men mag bij de uitvoering van dezelve, alles goeds
voor den gang van het bestuur verwachten, zullende de spoedige
bestrafing der bij dezelve omschreven misdaden de eenige waarborg
voor de rust der maatschappij opleveren. Om deze redenen zal de
spreker voor dezelve stemmen.

De heer *Beelaerts* is van oordeel dat de voorgestelde wet ge-
boren is uit de buitengewone omstandigheden waar het vader-
land in verkeert; hetgeen uit haren geheelen samenhang blijkt.
Verder toont hij de noodzakelijkheid derzelve aan, daar men bij
de kracht van verleiding niet insluimeren moet; hoezeer de goede
gezindheid der natie te prijzen is, moet men, in tijds, maatre-
gelen nemen dat niet eenige weinigen kwaadgezinden onder der-
zelver inwoners die zich mogten opdoen gesnuikt worden! Nadat
de geerde redenaar alle de gemaakte bedenkingen op onderschei-
dene gronden wederlegt had, verklaart hij voor het ontwerp te
zullen stemmen.

De heer *de Jonge* verdedigt insgelijks de voorgedragene wet te-
gen de daartegen gemaakte bedenkingen en toont derzelveer nood-
zakelijkheid en gepastheid aan, vooral in een oogenblik dat tal-
looze vluchtende Belgen, bij welke hij geen kwaad vermoedt, doch
die immers Belgen zijn, ons land overstroomden. Verder merkt
hij aan, dat buitengewone omstandigheden, buitengewone middelen
vereischen en hij, alzoo, niettegenstaande eenige veranderingen
welke hij nog had begeerd, voor de wet zal stemmen.

De heer *Frets* toont zijn persoonlijk gevoelen aan den drang
der omstandigheden op en zal voor de wet stemmen.

De heer *Hojnck van Papendrecht* zal tegen het ontwerp stem-
men, omdat, zijns inziens alle de misdaden waartegen hetzelfde
strafbepalingen inhoudt, met des dood behoorden te worden ge-
struift. Hij toont verder aan dat den meesters niets weerhoudt, en
er geene woorden genoeg zijn om hunnen overmoed; hunne bloed-
dorstigheid en verraad aan te toonen.

De heer *de Boer van Heijenoort* zal voor het ontwerp stem-
men en verlangt insgelijks dat alle de manschappen der nationale
militie zullen worden opgeroepen, tot verdediging des vaderlands,
en dekking der grenzen.

De heer *Luijben* verklaart zich om verschillende redenen tegen
het ontwerp, maar voornamelijk omdat het appel bij de doodstraf
niet is gehandhaafd.

De heeren *van Boelens* en *van Forest* verlangen strengere wets-
bepalingen en zullen tegen dit ontwerp stemmen.

De heer *Warin* is van gevoelen dat de noodzakelijkheid der
wet niet opweegt tegen de gewigtige bedenkingen welke tegen de-
zelve gemaakt zijn. Vooral, en dit is de voornaamste reden waarom
hij tegen het ontwerp stemmen zal, verlangt hij, dat niet een ge-
tal van vijf maar zes regters over eene beschuldiging, waartegen
de doodstraf gesteld is, uitspraak zullen doen.

De heer *de Jonge* bestrijdt de aanmerkingen van den laatsten
spreker.

De heer *Warin* antwoordt den heer *de Jonge* en is van oordeel
dat men hem verkeerd begrepen heeft, daar hij niet tegen eene
spoedige afhandeling van een proces over deze misdaden is, maar
wel tegen eene spoed bij de beraadslagingen der kamer over de
onderhavige wet.

De heer *Beelaerts* wederlegt nogmaals de gemaakte bedenkingen.

De minister van Justitie verdedigt het ontwerp, voornamelijk met
betrekking tot de noodzakelijkheid derzelve, bij den drang der om-
standigheden; wat de be- betreft, waarop zij is gebouwd, ver-
klaart de minister dat hij zich daarbij geplaatst, buiten dien kring
van denkbeelden, waarin hij, door den aard der zaak, in de laat-
ste jaren heeft moeten leren, maar zich niet genoeg gesteld
heeft op het standpunt van die vroegere tijden, waarop alle va-
derlandlievenden terug denken. Verder eenige bedenkingen beant-
woordende zegt Z. Exc., dat er wel degelijk, en hoe kan men daar-
aan twijfelen, bij de wet eene instructie van proces gevordert wordt,
maar niet bij vb. het requisitoir van den regter van instructie enz.,
die tot verwijl aanleiding geven, dat, naar den aangenomen zin
der woorden *rechste* opsluiting (correctionele zaken), en imprison-
nement (gevangenzetting), criminele zaken betreft, en eindelijk
dat de wet niet te streng, maar ook geenszins te zwak is.

De minister *ad iterum* van Binnenlandsche Zaken zegt dat de
aanmerkingen tegen het ontwerp door den minister van Justitie
genoeg zijn wederlegt en Z. Exc. slechts antwoorden zal omtrent
in het midden gabraagte aangelegingen ten aanzien der nationale
militie. Ook aan Z. Exc. aandacht is dat maatregel niet ontgaan
en dezelve wordt reeds overweging genomen.

Niemand meer het woord vragende, worden de beraadslagingen
gesloten, en gaat men over tot de hoofdelijke stemming, waarvan
de uitslag is dat het ontwerp met eene meerderheid van 39 tegen
8 stemmen aangenomen wordt en naar de eerste kamer zal wor-
den gezonden.

De zitting wordt geseheid zonder bepaalden dag van bijeen-
komst.

Voor hebben gestemd de heeren: *Wickevoort, Junius, v. He-
mert, Op den Hoef, de Baury, Gackenga, Kastele, Boddaert,
Lamken, Dedel, de Jonge, van Heijenoort, Heijenoort, Warin,
Cats, Orver-Hoof, Renges, van Nes, Repelaar, v. Nagell,
Clifford, van Alberda, van Meeuwen, van Tuijl, van Suchtelen,
G. G. Clifort, Sijpkens, Frets, van Rendwijck, Luzac, Hofste-
de, van Alphen, Beelaerts, Bijveld, Donker Curtius, van
Reenen, van Lijnden, Zijlma, Backer, van Toulon.*

Tegen: *Forest, Luijben, Hojnck van Papendrecht, Boelens,
Jarges, Yssel de Schepper, Warin, Ingenhousz.*

Thans is het beslist. De wapenstilstand door den braven Gene-
raal *Chassé* gesloten is geëindigd. Zal er eene schikking ge-
troffen worden, hoe moeilijke die ook zij met trouwlozen, welke
woord noch overeenkomst houden of zal er op nieuw gestreden,
op nieuw dood en verderf moeten gebrakt worden? Wij hopen
het niet, voor de ongelukkige onschuldigen, die er onder lijden
mogen; maar hoe de uitslag zij, wij zijn gerust, want de stand-
vastigheid van den grijze held is beproefd; hij zal zijn en hól-
lands er blijven handhaven, en de verlozen, die hun eed aan
Koning en vaderland schonden, leeren hoe men een onbevleeten
naam bewaart en nalaat. Wij rekenen het vaderland veel verplicht
aan de de veerkracht van den moedigen grijsaard; de vijand, vol
opgeblazenheid over zijne vermeende heldendaden, viugt zich in
zijne dulle vermetelheid gestuit. Onze krijgsscharen, daarentegen met
voordragt teruggetrokken om stellingen aan te nemen, waar men den
vijand met vrucht ontvangen en vervolgen kan, zijn versterkt
en door het heldhaftig voorbeeld met nieuw moed vervuld
geworden, gerust nu, dat geene burger hem zullen overval-
len, dat er geen verradelijke makkers meer in hunne gele-
deren schuilen. Het oogenblik is daar nu daar om den vaderland-

sehen moet weer aan den dag te leggen en den roem van Nederland te handhaven. En welk vaderlandsch hart zou het zich geen eer rekenen, daartoe mede te werken! Wij strijden immers op onze eigen grond, voor eigen veiligheid, voor het behoud van de vrijheid en maatschappelijke orde.

Met dat gevoel, met de inwendige overtuiging van een goede en rechtvaardige zaak voor te staan, zijn wij sterk, sterker dan eene misleide menigte, wier hoopde door verleiding en mislukte of ijdele woorden op hol is gebracht. De rechtvaardigheid teger zaak schraagt den moed ook in de moeilijksste omstandigheden, zij heeft de zwakke krachten onzer vaderen in een tachtijari-gen krijg tegen eene wereldheerschappij, doen zegyieren en zij zal ook onze pogingen doen gelukken in het afkeerren van de wan-vallen die het geweld en het onrecht op ons beproeven mogten.

Een algemeene bededag verzekert thans en kenmerkt totens de herleving van Oud-Nederland, in vergoeding voor God, de heilvaderlandsche hart die verhevene kracht, die blijmoedig het bij doet wagen in den heiligen strijd dien wij strijden. In die verhevene zedelijke kracht, niet in hulp van buiten, niet in kracht maatregelen der regering, in die alles bezielende kracht der volkerlandschieliefde ligt thans Nederlands behoud. Die kracht leeft alchtr in harten, waarin godsvrucht woont.

LETTERKUNDIG BERICHT.

Wapendronk ter ere van Oud-Nederland, het eerst ingesteld bij het afscheidsmaal van de onder-officieren der dienstdoende Schutterij te 's Gravenhage, den 12 October 1830. Vervaardigd door I. C. ONOPIUS. Uitgegeven ten voordeele der acht-geblevene Vrouwen en Kinderen der onwillige verdaders van het Vaderland. Te 's Gravenhage bij G. VERVLOET, 1830, 8 bladz. in 8°, de prijs is 0.15.

Onder de vele dichtregelen, welke aan de tegenwoordige tijds-omstandigheden hun aanwezen verschuldigd zijn, verdient deze wapendronk eenige onderscheiding. Met genoegen lezen wij daarin regels als de volgende:

Neen! weg met grooter grondgebied;
't Ondankbaar Brabant voegt ons niet;
Alleen was Holland magtig!
Maar toen de magtige Midas
Aan Belgen verkoppeld was,
Twtalochtig en tweedrigtig!

Voor Holland dan, -- voor Hollands Maagd,
En voor de vrijheid, die zij draagt,
De wapen!

Tervyl ieder Hollander, vol-grootdrift, zich met den dichter in de volgende vereenigt

Nedry, Belgen! Bats' Aliek geslachte
Ontroeft ajok bij een pveandigt.
Wij durven u braveren,
En onze laatste heldenking
Zal breken eer de hanneling
In Holland zal regeren!

Ook nog aan deze zijde van den Moerdijk zijn mannen, die, wanneer de Belgen er aan mochten twifelen, dezen eed met hun bloed zullen verzegelen.

Over de Ligchamelijke opvoeding der Kinderen, in het vroegste tijdperk huns levens. Een boek voor Moeders, door H. S. HJIMANS, Doctor eng. te Brussel. Te Rotterdam, bij de Wed. J. ALLART, 1830; 243 bladz in kl. 8°, de prijs is 1.60.

Dit boekje behelst, behalve eene korte voorrede en meer uitvoerige inleiding, dertien hoofdstukken, inhoudende de volgende onderwerpen. I. Noodzakelijke in achtning door zwangere vrouwen ten aanzien van het kind. II. Doegmatige verzorging en behandeling van het pas geboren kind. III. Over het zelfzaken. IV. Over de oeding des kinds door de minne. V. Voeding van het kind zonder borst, of kunstmatige voeding. VI. Het spenen der kinderen. VII. Voeding van het kind na het spenen. VIII. De Kinderkamer. IX. Over het slapen en waken. X. Over de kleeding der kinderen. XI. Over de lucht. XII. Over de beweging, het dragen en het leeren loopen der kinderen. XIII. Over de zuivelijkheid, het wasschen en baden.

Men ziet, uit deze opgave, dat hier niets van hetgeen op de ligchamelijke opvoeding van het kind invloed heeft, vergeten is,

en, zoo wij ons eenige rechtige punten, met den heer H. de V. veelent mogen verschillen, in het algemeen komen ons de door Zijne Ed. opgegeven methode en regels als zeer hoefreffend voor. Vast, zeer veel is, reeds over dit onderwerp geschraven, doch dat behoeft niet, dat het hier aangekondigde werkje verre is van overbodig te zijn. Het vooroordeelen worden daarin bestreden, menige nuttige aanwijzing gegeven, en, wat reeds de gevoelens des gemelden ganceereds aanpriest, is dit, wat op eene bestredende dermatuur gegront zijn en meestal bestaan in eene opvolging van den door hem aangevzen weg.

Wij wenschen dat boekje, dat zich, door een aangekomen stijl, en een zeer bevallig niterlijk tevens, aanprijst, in vele handen, op dat het ook sprakelijk met aanbrengt.

MARKT-PRIJZEN.

DER STAD BREDA.

van den 30 Nov. 1830.

	Laagste	Hoogste	Middel
Het Nederl. mude Tarwe	9,00	11,00	10,00
Het dito dito Rogge	6,00	7,00	6,50
Het dito dito Boekweit	6,30	6,50	6,40
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			17
Een licht Tarwe-brood, van een pond Nederl.			13
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			11
Een Nederl. pond Tarwe-Meel.			34
Een dito pond Boekweit-Meel.			21
Een dito pond Beter			17,5
Zand Aardappelen (Met of Mude)	3,00	3,00	2,00
Het 1000 Riken Telfout	3,30	3,50	3,40
Het 1000 Doof hout	1,70	1,80	1,75
De kar Spaanders	4,10	4,60	4,30
" Struiken.			
De 100 Matsaard.	3,40	3,50	3,50

ADVERTENTIE.

Daar de ondergetekende met zijne familie deze stad verlaat, zoo wordt een ieder die iets op hem te pretenderen heeft verzocht, daarvan opgaf te doen, aan den Heer JOH: DE POORTER.

Doof deze verhuizing is een in allen deele recommandabel HUIS te HUUR, te bevragen bij de Heer DE POORTER.
Breda, den 30 October 1830.

KAMMER.
Majoor.

Eene FATSUENLIJKE JUFVROUW, van een onbesproken gedrag, door de tijdsomstandigheden buiten bestaan zijnde, biedt zich aan tot assistentie, van heden die van hier naar elders willen vertrekken, of haar met commissien of zorgdraging van eenige goederen wilde belasten, zullende zij alles met de meeste zorg gadeslaan en behandelen, en zulks op zeer voordeelige voorwaarden, iemand hierop reflecterende, adressere zich met gefrankeerde brieven onder letter A, bij de uitgevers dezer.

Bij Ach. K. L. O. O. T. S., Boekhandelaar in de Lange Beekste-
te 's Gravenhage, en verder alom, zijn thans twee geschrif-
tent van den Graaf VAN HOGENDORP, met
krijgbaar, als: I. DE S. CHUTTERLIJEN, in 10
October 1830. II. HET KREDIET, in 29 October
1830. De prijs van ieder dezer stukjes is 15 Cent.

Het 28e Blijde als alleraangehaamt, gedenkt de P. O. G.
DOR DRIBBITT, aanb de Doctordische Kl., bij
het duif s' Grienddeely vobrien van van de onder- en via
Boven KAMERS, ruten K. L. O. O. T. S. dito
DOR, MEIDEN K. O. O. T. S. van vele andere
P. A. R. T. E. M. E. N. P. E. N., habent een S. T. A. L.
die P. A. R. T. E. N., in O. E. T. S. H. U. I. S., w. l. o. c. a. l.
H. U. I. S., met freagen T. U. I. N., aanb, de
met dit aantal van de CH. T. B. O. O. M. E. N., te bevragen
bij den Heer W. VAN KOOPTEN, G. l. e. e. s. d. e. n. H. e. e.
meester, te 's Gravendeel.